بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

ގަސްވެރުގެ ތިރީގައި

4256-CVC-2024

ކެނެރަ ހުސެއިން ދީދީ ބިކަ ވ. ފާތިމަ ހިލްނާ

ތަކުރާރު ކުރެވިފައި ހުންނަ ދަރަޖަ

ކުށުގެ ގޮތް

ގަސްވެރު ތަކުރާރު

ތިރީގައި ލިޔެވޭ

12 ރަބީޢުއްޚާނީ 1446

11 ނޮވެމްބަރ 2025

ދ. ގެދިރިއްދޫ، ދ.ގ.ރ.ކ. 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | ބްރޯޝަރ: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ދަޢުވާ ކުރި ފަރާތް

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

(ތަރިކައިގެ ނަންބަރ:C-22/1982)

ދަޢުވާ ކުރެވިފައި ވާ ފަރާތް

ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ

(ތަޢާރަފީ ނަންބަރ:A129171)

ތަރިކައިގެ ތާރީޚް ތަކެއް

01 ﷺ 1446

02 ﷺ 2024

ﷺ ﷺ، ﷺ 20212 | ﷺ: 3002701, 3002702, 3002703 | ﷺ: info@civilcourt.mv | ﷺ: www.civilcourt.gov.mv

ތަރުގަނޑު ހުށަހެޅި

ދިވެ، ކޯޓުގެ ވެރިކަން ހިނގަ (ތަފާސްކޮށް ބަލާ ނަންބަރު:C-22/1982) ("ތަރުގަނޑުގައި ގަނެވޭ") ތިން ފަރާތުގެ ވާހަކަ ދެކެވުނުގައި ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ ތިން ފަރާތުގެ ވާހަކަ ދެކެވުމުގައި ކަނޑައަޅާ ގ. ފުރަތަ، ފެނިއެލިގާ، ފިނިގަސް ތިމަގަރާދު (ތަރިއާދީގެ ނަންބަރު:A129171) ("ތަރުގަނޑުގައި ގަނެވޭ") ތަކުގެ 266/03، 37ވަ (ތިނަސް ހަމަ ފާސްކޮށްދީ ކަނޑައަޅާ ފަދައިން ނ ގުދަނުގެ ތެރެއިން ތިން ފަރާތުގެ ވާހަކަ ދެކެވުމުގައި ކަނޑައަޅާ ގ. ފުރަތަ، ފެނިއެލިގާ، ފިނިގަސް ތިމަގަރާދު ކަމަށް ކަނޑައަޅާ، ދ ގުދަނުގެ ތެރެއިން ތަރުގަނޑު ހުށަހެޅި ގ. ފުރަތަ، ފެނިއެލިގާ، ފިނިގަސް ތިމަގަރާދު ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކޯޓުގެ ވެރިކަން ހިނގަ ކޯޓުގެ ވެރިކަން ހިނގަ ކޯޓުގެ ވެރިކަން ހިނގަ

1.6 ތިއްބާފައިވާ ކަންތައް ދެކެވުނު ފަދައިން ތިލަދުންމަތީ ކަންކަމުގައި ދެ ކައުންސިލަށް ވަކި ވަކި ބާރުތައް ދީފައިވާ ކަމަށް ދެކޭ ކަމަށް ވާތީ.

1.7 ތިއްބާފައިވާ ކަންތައް ދެކެވުނު ފަދައިން ދެ ކައުންސިލުގެ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ކާނާ ބަދަލުކުރުމުގެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެ ކައުންސިލުގެ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ކާނާ ގެންނަ ކަމަށް ވާތީ.

ކަމަށް ބުނެފައިވާ ކަންތައް ހިއްސާ ކުރުން

2. ދ ދާއިރާގައި ހިންގާ ކަންކަމުގެ ތިއްބާފައިވާ ކަންކަމާ ދ ކައުންސިލުގެ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ކާނާ ގެންނަ ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބުނެފައި ވާ ކަމަށް.

3. ދިވެހިންގެ ދަށް ތިއްބާފައިވާ ކަންތައް ބުނެފައި ވާ ކަމަށް ދ ދާއިރާ ގައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބުނެ ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބުނެ 19 ފެބްރުވަރީ 2024 ގައި ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބުނެ ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބުނެ ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް.

4. ދަށް ތިއްބާފައިވާ ކަންތައް ބުނެފައި ވާ ކަމަށް ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް "ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބުނެ ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް" ބުނެފައި ވާ ކަމަށް.

5. ދިވެހިންގެ ދަށް ތިއްބާ ކަންތައް ބުނެ ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް ދ ދާއިރާ ތަކުގެ ތެރެ ތ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ވާ ކަމަށް.

"ތިލަދުންމަ، ދ ދ ދ

ލާރި) ގެ ތެރެން ޤާނޫނީ ގޮތުން ފެސިލިޓީއެއް ފިރާސް އިބްރާހިމް އަދި ދޫކުރެވިފައިވާކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

މި ފެސިލިޓީ އާ ފަރާތުން އެއްބަސްވުމުގެދަށުން އަދާކުރަންޖެހޭ ނުވާކަން ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފެސިލިޓީގެ ފައިސާއާއި ސަރވިސް ޗާޖާއި ޕްރިމިއަމްގެ ފައިސާ އެކުގައި އަދާކުރަން ފެސިލިޓީ އެގްރީމަންޓް ބަޔާންކުރާފަދައިން އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަދާނުކުރާތީ ސަރވިސް ޗާޖާއި ޕްރިމިއަމްގެ ފައިސާއާއި ބޭންކުގެ "ޝެޑިއުލް އޮފް ޗާޖަސް އެންޑް ފީޒް" ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައްކާފައިވާ ފަރާތްތަކަން ދުވަސްވެފައިވާ އިންސްޓޯލްމަންޓް ފެސިލިޓީތަކާ ގުޅިގެން ކާޑުން ހުރަހުގެ މައްސަލަތަކުގައި ރިކަވަރީ ފީގެ ގޮތުގައި ޗާޖުކުރާ -/5,000ރ. (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާ އަދި ފިރާސް އިބްރާހިމް ބޭންކަށް އޮތް މަޢުލޫމާތެއް ހުށަހަޅާ އަން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،

މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފެސިލިޓީ އެގްރީމަންޓުގެ ބާކީގައި 3 ފެބްރުއަރީ 2025 ގެ ހަމައަށް 46,227.06ރ (ސާޅީސް ހަ ހާސް ދުއިސައްތަ ހަތާވީސް ރުފިޔާ ހަ ލާރި) އާއި، އިތުރަށް އަރަމުންދާ އިންޓްރެސްޓާއި ޗާޖަސް ދައްކަމުގެ ގޮތުން، ކޮންމެ މަހަކުވެސް ޖުމްލައިގާ 15,266.63ރ (ފަނަރަ ހާސް ދުއިސައްތަ ފަސްދޮޅަސް ހަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ތިން ލާރި) 10 (ދިހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެ މަހަކުވެސް އެ މަހަކަން ޖެހޭބައި ބަރާބަރު އެއް މިންވަރަކުން ބެހި އަދި ދައްކަން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރުމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައްކަމުންދާނަމަ، އަދި ދަޢުވާގެ ބާކީގައިވާ ފައިސާއާއި އިތުރުން އަރަމުންދާ އިންޓްރެސްޓާއި ޗާޖަސް ތެރެން އެއްބަސްވުމާ ދައްކަމުގެ ގޮތުން، ކޮންމެ މަހަކުވެސް -/1,000ރ (އެއް ހާސް) ރުފިޔާ އަށްވުރެ މަދުނޫން އަދަދެއްގެ ފައިސާ ބަރާބަރު އެއް މިންވަރަކުން ބެހި އަދި ދައްކަމުންދާނީ، މި ފެސިލިޓީގެ އެންމެފަހުގެ ފައިސާ 2028 ވަނަ އަހަރުގެ އޭޕްރިލް މަހުގެ 7 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް ފިރާސް އިބްރާހިމް އަށް އަންގައި، ޙުކުމްކުރެވުނެވެ."

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން

6. ދަޢުވާގެ ދެމެދުގައި ވެވުނު އެއްބަސްވުމާ ދެކޮޅަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ފައިސާ ދައްކާފައި ނުވާތީވެ، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން މި ދަޢުވާ މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ދަޢުވާ ޝީޓާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ރައްދުދިނުމުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ވަނީ ޖަވާބު ދޭން ދަޢުވާއާ އިޢުތިރާފު ކުރެ ހުށަހަޅާފައެވެ.

7. ތަރުގީބީ ގަޑުތަކާ ލިބުމުގެ ތަރުގީބުތަކާ ހަމަނުވާ ހާލަތުގައި، ތަފާތުވާ ގޮތަކަށް ކަންކަން ބަލައި ގަޑުތަކާ ލިބުމުގެ ތަރުގީބުތަކާ ގުޅިގެން ހިންގާ ގޮތް ތަރުތީބުކުރުމުގެ ގާނޫނު (ގާނޫނު ނަންބަރު 32/2021) ގެ 127 ވަނަ ދަށްދެނި (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކަންކަން ބަލައި ގަޑުތަކާ ލިބުމުގެ ތަރުތީބު ހަމަ ކުރުމަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތަށް ތަރުތީބުކުރުމަށް ގަޑުތަކާ ލިބުމުގެ ތަރުގީބުތަކާ ގުޅިގެން ބަލައި

11. ދައުވާކުރާ ފަރާތުން މައްސަލަ މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާއެކު ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން މުޅި ދައުވާއަށް އެބަސްވެ، އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ފައިސާ ދައްކައި ހުސްބުކުރާނެގޮތަށް ބަޔާންކޮށް މުޅި ދައުވާއަށް އެއްބަސްވާ ކޯޓު ހުށަހެޅުމާ ދެލިގެން، ސަރީޙަ ނިންމުމަކާނުލައި މި މައްސަލައިގެ ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ވެސް ކޯޓު ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ކޯޓުގައި، ދެފަރާތުގެ ގޮތުގައިވާ ފައިސާ ދައްކަމުން 10 (ދިހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށްވާކަމަށާއި، އަދި ކޯޓުގެ އެންމެފަހު ފައިސާ 2028 ވަނަ އަހަރު އޭޕްރީލް މަހުގެ 7 ގެ ކުރިން ދައްކައި ހުސްބުކުރުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށްވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

12. ވީ އަދަދެއްގެ ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ފައިސާ ހޯދުމަށް ދައުވާކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގައި މުޅި ދައުވާއަށް އެއްބަސްވާ ޙާލަތުގައި އަމަލުކުރަންވީގޮތް މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 128 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފައިސާ ދައްކަން ވީ މުއްދަތަށް އެދިފައިވާނަމަ އަމަލުކުރާނީ މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 133 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުގެމަތިން ކަމަށް ބުނެފައި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

13. އެގޮތުން ބަލާއިރު، މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 133 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 128 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 129 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 131 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއަށް އެއްބަސްވާނަމަ، ފައިސާ ދެއްކުމަށް އިތުރު ވަގުތަށް އެފަރާތަށް އެދެވިދާނެ ކަމަށެވެ.

14. މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 133 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފައިސާ ދެއްކުމަށް އިތުރު ވަގުތަށް އެދޭ ޙާލަތުގައި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފައިސާ ދެއްކުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ޤަބޫލު ނުކުރާނަމަ، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެކަން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެ ކަމަށް އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފައިސާ ދެއްކުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ޤަބޫލު ކުރާނަމަ، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވި އަދަދު، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ މުއްދަތުގެ ކުރިން އަދި ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ތަރުތީބަކަށް ދެއްކުމަށް ކޯޓުން ޙުކުމްކުރަންވާނެ ކަމަށް މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 134 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

15. ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައިގައި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ވަނީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 128 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުގެމަތީން މުޅި ދައުވާއަށް އެއްބަސްވެ، ފައިސާ ދައްކަމުންދާނެގޮތަކާއި ވަކި ގޮތްތަކެއް ހުށަހަޅާފައެވެ. ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފައިސާ ދެއްކުމަށް ހުށަހެޅިގޮތްތަކަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ޤަބޫލުކުރެއްވި، ދައުވާކުރާ ފަރާތުންވެސް ފުދިގޮތްތަކަށް ހަމަޖެހިއްޖެކަމުގައި ވާކަން ހުށަހެޅުއްވި ކަންކަމުން ބެލުމުން އެނގެންއޮތެވެ.

16. އެހެންކަމުން، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން މުޅި ދައުވާއަށް އެއްބަސްވުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، މި މައްސަލަ ނިންމުމަށް ހުރަހެއް އޮތްކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

17. މި މައްސަލައިގައި ނިންމާގޮތް ހިއްސާކުރުމަށްޓަކައި އިތުރު އަޑުއެހުމެއް ބޭއްވުމަކާ ނުލައި ޝަރީޢަތުން ނިންމާގޮތް ލިޔުމުން ހިއްސާކޮށްދިނުމަށް ޚަޞްމުން އެދިފައިވާތީ މި މައްސަލައިގައި ކުރިއަށް ގޮސްފައިވަނީ އެގޮތުގެމަތީންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން

18. މި ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދޭނަމަ، މި ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މި މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މި ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށެވެ. މި ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރަން އެދޭނަމަ، މި ނިންމުން ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ޚަޞްމުންނާ ހަވާލުކޮށްފައި ނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ޚަޞްމުންނާ ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ. ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހަވާލާއަށް ބިނާކޮށް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، ބުނެވިދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-22/1982) ގެ ދައުވާއިން ފ. ފީއަލި، އާރިޒުވިލާ، ފިރާސް އިބްރާހީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A129171) ގެ

ދަށުގައި ބަލައިގެން، ކަނޑަށް ބަލާލުމުން ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތުގައި، ލ. ދަށުވަރައަށް ވަކިކުރެވިގެން ދިޔަ ކަނޑުގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކަނޑުގެ ބިންގަނޑު ކަނޑާ ދުރުގައި ހުންނަ ކަނޑުގެ ބިންގަނޑު ކަނޑާ ދުރު ކަމަށާއި، ކަނޑުގެ ބިންގަނޑު ކަނޑާ ދުރު ކަމ